

Pradžia>Kreipimasis į teismą>Kur ir kaip>Kaip kreiptis į teismą?

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([SL](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Jis jau išverstas į šias kalbas.

Swipe to change

slovėnų**Kaip kreiptis į teismą?**

Slovėnija

1 Ar turiu kreiptis į teismą, ar yra alternatyvų?

Kartais ginčus geriau spręsti pasinaudojant alternatyvaus ginčų sprendimo procedūromis. Alternatyvaus ginčų sprendimo (AGS) būdai sudaro sąlygas išspręsti ginčą nesikreipiant į teismą arba bent jau teismui byloje nepriimant sprendimo iš esmės. Pagrindinės AGS rūšys, kuriomis naudojama Slovėnijoje, yra arbitražas, tarpininkavimas ir teismo byla platesne prasme, kuria skatinama sudaryti teisminį susitarimą. Alternatyvaus ginčų sprendimo įstatyme (slov. *Zakon o alternativnem reševanju sodnih sporov*) nustatyta, kad pirmosios ir antrosios instancijų teismai turi pareigą sudaryti sąlygas iš komercinių, darbo, šeimos ir kitų civilinės teisės santykių kilusių ginčų šalims pasinaudoti AGS priemonėmis šiuo tikslu parengiant AGS planą ir jį vykdam. Pagal tokį planą teismai turi pareigą leisti šalims pasinaudoti tarpininkavimu ir galbūt kitomis AGS formomis.

Tarpininkavimas yra ginčo išsprendimas padedant neutraliai trečiajai šaliai, kuri negali priimti privalomą galią turinčio sprendimo. Šalys gali nuspręsti susitarimą dėl ginčo sprendimo sudaryti notarine forma (tokiu atveju šis susitarimas iš karto tampa vykdytinas), sudaryti jį teisme arba sutartinio arbitražo sprendimo forma.

Bylą nagrinėjant civiliniame teisme šalys bet kuriuo metu gali sudaryti susitarimą dėl ginčo dalyko (teisminis susitarimas). Sutikimas sudaryti teisminį susitarimą turi vykdytino dokumento galią.

Daugiau informacijos šiuo klausimu galima rasti skiltyje „Alternatyvūs ginčų sprendimo būdai“.

2 Ar nustatytas ieškinio senaties terminas?

Terminai, per kuriuos turi būti kreipiamasi į teismą su ieškiniu, priklauso nuo bylos pobūdžio. Patarėjas teisės klausimais arba teisinės pagalbos tarnyba gali atsakyti į klausimus, susijusius su paprastais ir senaties terminais. Daugiau informacijos šiuo klausimu galima rasti skiltyje „Procesiniai terminai“.

3 Ar turėčiau kreiptis į šios valstybės narės teismą?

Daugiau informacijos šiuo klausimu galima rasti skiltyje „[Teismų jurisdikcija](#)“.

4 Jei taip, į kokį šios valstybės narės teismą turėčiau kreiptis – pagal savo arba atsakovo gyvenamąją vietą ar pagal kitus bylos teisingumo kriterijus?

Daugiau informacijos šiuo klausimu galima rasti skiltyje „[Teismų jurisdikcija](#)“.

5 Į kokį šios valstybės narės teismą turėčiau kreiptis, atsižvelgiant į ieškinio pobūdį ir ginčijamos sumos dydį?

Daugiau informacijos šiuo klausimu galima rasti skiltyje „[Teismų jurisdikcija](#)“.

6 Ar galiu pareikšti ieškinį teismui pats, ar turiu kreiptis į tarpininką – advokatą?

Šalys pačios gali dalyvauti Slovėnijos teismuose nagrinėjamosiose bylose, išskyrus bylas, kuriose naudojamos išimtinės teisių gynimo priemonės; tokiose bylose šalys ieškinį gali pareikšti tik per tarpininką, t. y. advokatą, arba jeigu šalis arba jos teisinis atstovas išlaikė valstybinį advokato egzaminą. Jeigu šalis nori, kad jai atstovautų teisininkas, vietos teisme nagrinėjamoje byloje tai gali būti bet kuris visišką teisinį veiksnumą turintis asmuo, o apygardos, aukštesniajame arba Aukščiausiąjame Teisme teisiniu atstovu gali būti tik advokatas arba kitas valstybinį advokato egzaminą išlaikęs asmuo.

7 Kur konkrečiai turiu kreiptis dėl ieškinio pareiškimo – į teismo priimamąjį, teismo sekretoriatą ar kitą administracinį padalinį?

Ieškinyje jurisdikciją turinčiam teismui gali būti siunčiamas paštu arba tiesiogiai įteikiamas teismo raštinėje. Taip pat žr. atsakymą į 8 klausimą.

8 Kuria kalba galiu pareikšti ieškinį? Ar galiu ieškinį pareikšti žodžiu, ar jį būtina teikti raštu? Ar galiu siųsti ieškinį faksu arba elektroniniu paštu?

Slovėnijos teismuose bylos nagrinėjamos slovėnų kalba. Tačiau vietovėse, kuriose gyvena vengrų arba italų tautinės mažumos, oficialios kalbos statusas suteikiamas ne tik slovėnų, bet ir vengrų ar italų kalbai. Ieškinyje turi būti surašomas slovėnų kalba ir jį turi pasirašyti ieškovas. Originalus pareiškėjo parašas yra parašas ranka, taip pat saugus elektroninis parašas, kurio autentiškumas patvirtinamas kvalifikuotu sertifikatu.

Todėl paraiška, taip pat ieškinyje turi būti pateikiami rašytine forma. Rašytinė paraiška yra ranka surašyta ar išspausdinta ir ranka pasirašyta paraiška (fizinė paraiškos forma). Rašytinė paraiška siunčiama paštu, įteikiama tiesiogiai įstaigai arba ją įteikia profesionalus paraiškas pristatantis asmuo (verslo kurjeris, slov. *poslovni ponudnik*). Ieškinį taip pat galima siųsti faksu.

Įstatyme taip pat numatyta galimybė paraiškas teikti elektroniniu būdu, t. y. elektroninės formos paraiškas, jos pasirašomos saugiu elektroniniu parašu, kurio autentiškumas patvirtinamas kvalifikuotu sertifikatu. Elektroninės paraiškos į informacinę sistemą pateikiamos elektroninėmis priemonėmis. Informacinė sistema pareiškėjui automatiškai išsiunčia patvirtinimą, kad paraiška buvo gauta. Įstatyme nustatyta, kad rašytinę paraišką taip pat galima pateikti elektroniniu būdu arba pasinaudojant ryšių perdavimo technologijomis.

Nepaisant galiojančių teisės nuostatų (aktų ir įgyvendinimo taisyklių), susijusių su visomis civilinėmis ir komercinėmis bylomis, šiuo metu internetu arba elektroniniu būdu galima atlikti tik e. teisingumo (slov. *eSodstvo*) svetainėje numatytus veiksmus, t. y. pradėti tam tikrų rūšių vykdymo procedūras, teikti paraiškas ir priimti sprendimus nemokomo byloje, taip pat teikti prašymus žemės registrui.

Šiuo tikslu Slovėnijoje veikia e. teisingumo svetainė, kurioje rašytinę medžiagą galima pateikti elektronine forma (

<https://evlozisce.sodisce.si/esodstvo/index.html>).

9 Ar yra nustatytos specialios ieškinio pareiškimo formos, o jeigu jų nėra, kaip turiu išdėstyti ieškinį? Koks turi būti ieškinio turinys?

Slovėnijoje nenustatyta konkreti ieškinio forma; tačiau jame būtina aptarti tam tikrus teisinius aspektus, t. y. turi būti nurodomas teismas, šalių vardai ir pavardės ir nuolatinė arba laikina gyvenamoji vieta, teisinių atstovų arba įgaliotinių vardai ir pavardės, konkretus prašymas, kuriame išdėstomas pagrindinis bylos dalykas ir šalies reikalavimai, ieškovo prašymą pagrindžiančios faktinės aplinkybės, šias faktines aplinkybes pagrindžiantys įrodymai ir ginčo suma, be to, ieškovas ieškinį turi pasirašyti. Paraiškų, kurias reikia įteikti priešingai šaliai, turi būti pateikiama tiek egzempliorių, kad jų užtektų teismui ir priešingai šaliai, ir tokia forma, kad teismas galėtų jas pateikti. Ši taisyklė taip pat taikoma paraiškų priedams.

10 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kada? Ar turiu mokėti advokatai nuo pat ieškinio pareiškimo?

Žyminiai mokesčiai turi būti sumokami pareiškiant ieškinį ir pateikiant priešieškinį, prašymą dėl taikaus sutarties nutraukimo, ieškinį, kuriame prašoma išduoti mokėjimo įsakymą, prašymą dėl bylos nagrinėjimo iš naujo, prašymą apsaugoti įrodymus prieš prasidedant civiliniam procesui, prašymą dėl taikos sutarties,

paraišką dėl pranešimo apie skundą, skundą, prašymą atlikti peržiūrą ir prašymą dėl peržiūros. Žyminiai mokesčiai turi būti sumokėti ne vėliau kaip iki žyminių mokesčių mokėjimo įsakyme teismo nurodyto termino. Mokėjimo įsakyme teismas gali atkreipti šalies dėmesį į žyminių mokesčių nesumokėjimo pasekmes. Žyminius mokesčius taip pat reikia mokėti dėl kiekvienos instancijos teismo priimamo sprendimo.

Jeigu iki nustatyto termino nesumokamas paraiškos žyminis mokestis ir nėra sąlygų, dėl kurių būtų galima atleisti nuo tokio mokėjimo ar jį atidėti arba nustatyti mokėjimą dalimis, laikoma, kad paraiška atsiimta. Bylos nagrinėjimo išlaidas padengia pralaimėjusioji šalis. Teismo procese dalyvaujančių tarpininkų, t. y. advokatų, būtiniosios išlaidos paskirstomos ir atlyginimas jiems mokamas pagal Advokatų darbo įkainių įstatymą (slov. *Zakon o odvetniški tarifi*). Advokato paslaugų išlaidas sudaro atlyginimo, kurį jie turi teisę gauti už savo teikiamas paslaugas, dalių ir patirtų išlaidų suma. Advokato paslaugų išlaidas reikia sumokėti jam atlikus visas jam pavestas užduotis, nustatytas jo ir šalies arba jo paslaugas užsakančio asmens susitarime dėl įgaliojimų suteikimo. Tais atvejais, kai advokatas paslaugas teikia teismo procese, šių paslaugų išlaidas reikia apmokėti teismui priėmus sprendimą dėl bylos išlaidų padalijimo. Advokatas gali prašyti, kad šalis prieš pasibaigiant bylos nagrinėjimui sumokėtų tinkamą avansą ir taip sumokėtų jam jau priklausantį atlyginimą ir padengtų patirtas ir būsimas išlaidas. Šaliai turi būti išduodamas kvitas, kuriame advokatas nurodo gavęs avansą. Advokatas gali prašyti sumokėti atlyginimą ir padengtą išlaidas tik išrašydamas sąskaitą faktūrą, kurioje nurodomos konkrečios suteiktos paslaugos.

11 Ar galiu gauti nemokamą teisinę pagalbą?

Šalys gali kreiptis dėl teisinės pagalbos, kuri suteikiama tuo atveju, jeigu jos atitinka Nemokamos teisinės pagalbos įstatyme (slov. *Zakon o brezplačni pravni pomoči*, toliau – NTP) nustatytas sąlygas. Daugiau informacijos šiuo klausimu galima rasti skiltyje „Teisinė pagalba“.

12 Nuo kurio momento mano ieškinys laikomas oficialiai pareikštu? Ar institucijos praneš, ar mano ieškinys pareikštas tinkamai?

Ieškinys laikomas pareikštu, kai jį gauna jurisdikciją turintis teismas. Kai ieškinys siunčiamas registruotu laišku arba telegrama, laiško išsiuntimo data yra laikoma ieškinio įteikimo atitinkamam teismui data. Pareiškėjas automatiškai negauna patvirtinimo, kad ieškinys buvo pareikštas. Jeigu paraiška įmetama į teismo korespondencijos dėžutę, jis laikomas atitinkamam teismui įteiktu paraiškos įmetimo į teismo korespondencijos dėžutę momentu.

Elektroninių paraiškų įstatyme (slov. *Zakon za vloge v elektronski obliki*) nustatyta, kad elektroninės paraiškos į informacinę sistemą pateikiamos elektroninėmis priemonėmis. Šiuo atveju atitinkamam teismui skirta paraiška laikoma įteikta jos priėmimo elektroninėje sistemoje metu. Informacinė sistema automatiškai išsiunčia pareiškėjui patvirtinimą, kad jo paraiška buvo gauta.

Reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad, nepaisant galiojančių teisės nuostatų, šiuo metu nėra galimybių elektroninėmis priemonėmis pareikšti ieškinio civilinėse ir komercinėse bylose, išskyrus bylas, susijusias su žemės registru, nemokumu ir vykdymo procesu.

13 Ar gausiu išsamią informaciją apie bylos tvarkaraštį (pvz., kada atvykti į bylos svarstymą)?

Kai įvykiai yra susieti su naikinamaisiais terminais, teismas raštu įspėja šalį ir prideda teisinį pranešimą, kuriame paaiškinamos teismo nurodymų nesilaikymo pasekmės.

Susijusios nuorodos

<http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov>;

<http://www.sodisce.si/>;

<https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs>;

<http://www.pisrs.si/Pis.web/>.

Paskutinis naujinimas: 16/11/2015

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.